

Sygn. akt I NKRS 12/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z odwołania A. S.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 2 grudnia 2021 r.
w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy
z dwunastu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym
w Katowicach, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018, poz. 323,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 9 listopada 2022 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej
Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.**

UZASADNIENIE

I.

I.1. A. S. (dalej również: Skarżący) wniósł odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (dalej również: Rada albo KRS) z 2 grudnia 2021 r. nr [...], zaskarżając tę uchwałę w całości.

Zaskarżonej uchwale zarzucił naruszenie:

1) art. 10 i 187 Konstytucji w zw. z art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji w zw. z art. 47 i 48 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w zw. z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności – poprzez przełamanie zasady trójpodziału i równoważenia się władz ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej, związane z powierzeniem opiniowania kandydatur na stanowiska sędziowskie Krajowej Radzie Sądownictwa wyłonionej z naruszeniem art. 187 Konstytucji, a to wobec ustawowego usunięcia prawa sędziów do mianowania i wyboru sędziów członków Krajowej Rady Sądownictwa, na skutek których to zmian władza ustawodawcza i wykonawcza osiągnęły decydujący wpływ na skład Rady i rekomendacja kandydatów do powołania na stanowisko sędziego – warunek *sine qua non* powołania przez Prezydenta RP – została powierzona organowi, który nie ma wystarczających gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej;

2) art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji oraz art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa – poprzez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach reguł i kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom ochrony zaufania obywatela do państwa, równego dostępu do służby publicznej, jednakowych szans każdego obywatela w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznej, równego traktowania, zakazowi dyskryminacji oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, jak również poprzez fundamentalny brak wyjaśnienia istoty decyzji Rady w zakresie, w jakim ponownie uznała kandydaturę Skarżącego za niegodną rekomendowania;

3) naruszenie przy kolejnym rozpoznaniu sprawy art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. – poprzez pominięcie wykładających przepisy postępowania uwag i wiążących Radę wytycznych co do dalszego postępowania zawartych w wyroku Sądu Najwyższego z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19 i w wyroku Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie wniósł o przedstawienie sprawy do rozpoznania składowi Sądu Najwyższego, złożonemu z sędziów Sądu Najwyższego, powołanych do pełnienia urzędu po przeprowadzeniu procedury nominacyjnej obowiązującej przed zmianami dokonanyymi ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, czyli o wyłączenie od jej rozpoznawania sędziów powołanych po przeprowadzeniu postępowania ukształtowanego ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

I.2. W uzasadnieniu odwołania Skarżący podniósł, że zaskarżona uchwała zawiera te same mankamenty formalne, które legły u podstaw uchylenia dwóch poprzednio wydanych uchwał w tym samym postępowaniu.

Skarżący podkreślił, że w sytuacji liczby wolnych stanowisk sędziowskich przekraczającej liczbę kandydatów, KRS zdecydowała się nie rekomendować nikogo do objęcia urzędu sędziego sądu apelacyjnego. Jednocześnie przyczyny takiego rozstrzygnięcia nie zostały w żaden sposób wyjaśnione w treści zaskarżonej uchwały.

Odwołując się do konstytucyjnej zasady domniemania niewinności Skarżący podniósł, że fakt wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych oraz decyzja Ministra Sprawiedliwości o zarządzeniu przerwy w czynnościach orzeczniczych nie mogą być podnoszone jako argumenty przeciwko kandydaturze sędziego i świadczą o podejmowaniu decyzji na podstawie argumentów pozamerytorycznych.

Zdaniem Skarżącego Rada po raz kolejny nie wykonała wiążących ją wytycznych Sądu Najwyższego przy ponownym rozpoznawaniu sprawy. Nie wyjaśniła powodów uznania kandydatury A. S. za niegodną objęcia urzędu sędziego sądu apelacyjnego oraz nie wskazała wzorca porównawczego, umożliwiającego ustalenie cech odpowiedniego kandydata na ten urząd.

Skarżący zarzucił też wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia uchwały, w której całokształt przedstawionych okoliczności świadczy na korzyść Kandydata, a jednocześnie rozstrzygnięcie Rady tym ustaleniom nie odpowiada.

Skarżący ponadto przedstawił obszerną argumentację, mającą uzasadniać brak niezależności KRS w obecnym składzie od władzy ustawodawczej i wykonawczej.

II.

II.1. Na dwanaście wolnych stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., pod poz. 323, zgłosili się:

- D. C. - sędzia Sądu Okręgowego w K.,
- M. C. - sędzia Sądu Okręgowego w B.,
- R. K.- adwokat,
- K. M. - sędzia Sądu Okręgowego w K.,
- G. M. - sędzia Sądu Okręgowego w K.,
- L. M.- sędzia Sądu Okręgowego w G.,
- W. P. - sędzia Sądu Okręgowego w B.,
- A. P.- sędzia Sądu Okręgowego w K.,
- M. S. - sędzia Sądu Okręgowego w G.,
- R. S. - sędzia Sądu Okręgowego w K.,
- A. S. - sędzia Sądu Okręgowego w C.,
- K. S. - sędzia Sądu Okręgowego w G.,
- T. T. - sędzia Sądu Okręgowego w G.,
- B. T. - sędzia Sądu Okręgowego w K.,
- J. W. - sędzia Sądu Okręgowego w C.,
- D. Z. - sędzia Sądu Rejonowego w K.,
- A. Z. - sędzia Sądu Okręgowego w G.,
- K. Ż. - sędzia Sądu Okręgowego w G..

W związku z cofnięciem zgłoszeń przez R. K., R. S. oraz T.T., KRS odpowiednio uchwałą nr [...]1 z 4 grudnia 2018 r., uchwałą nr [...]2 z 9 października 2018 r. i uchwałą nr [...]3 z 24 sierpnia 2018 r. umorzyła postępowanie wszczęte w sprawie ich zgłoszeń.

II.2. Krajowa Rada Sądownictwa, uchwałą nr [...]4 z 11 grudnia 2018 r., przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie D. C., M. C., K. M., G. M., L. M., W. P., B. T., A. Z. oraz K. Ż. do pełnienia urzędu na dziewięć z dwunastu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach oraz nie przedstawiła wniosku o powołanie A. P., M. S., A. S., K. S., J. W. oraz D. Z. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach.

Odwołania od powyższej uchwały wnieśli: A. P., A. S. i K. S..

II.3. Wyrokiem z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę częściowo, tj. w punkcie drugim co do A. P., K. S. i A. S. i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa oraz odrzucił odwołania A. P. i A. S. w pozostałej części.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podzielił stanowisko wszystkich skarżących, że zaskarżona uchwała nie zawiera dostatecznego uzasadnienia: nie wskazuje, jakie – jednoznaczne i przejrzyste – kryteria były brane pod uwagę w tej konkretnej procedurze nominacyjnej, w jakiej mierze i dlaczego spełniał je każdy z kandydatów oraz z jakich względów uznano, że kandydatura skarżącej nie odpowiadała im w stopniu wystarczającym.

Sąd Najwyższy wskazał, że jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej uchwały, kandydaci nieprzedstawieni – w tym skarżący: A. P. , A. S. i K. S. – posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu apelacyjnego, jednak nie spełniają kryteriów wyboru w odpowiednim stopniu, tj. wystarczającym dla uzyskania nominacji do Sądu Apelacyjnego w Katowicach, tak jak wskazani przez Radę kandydaci. W innym miejscu uzasadnienia Krajowa Rada Sądownictwa wyjaśniła, że w procedurze konkursowej nie dokonano wyboru kandydatów na dwanaście wolnych stanowisk sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach, a to z uwagi na fakt, iż nie wszyscy kandydaci spełniają kryteria wyboru w wystarczającym stopniu.

W ocenie Sądu Najwyższego stwierdzenia te są nie tylko lakoniczne, ale w zasadzie i wewnętrznie sprzeczne. Skoro bowiem w procedurze nominacyjnej brali udział także inni niż przedstawieni Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej

kandydaci, posiadający kwalifikacje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego – w tym skarżący – a mimo to Rada zdecydowała o niedokonaniu wyboru tych kandydatów na pozostałe trzy wolne stanowiska sędziowskie, brak jest możliwości ustalenia nie tylko jakie w istocie kryteria, wymienione w art. 35 ust. 2 u.KRS, zdecydowały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie każdego ze skarżących na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ale także w jakim stopniu kandydatury skarżących owym kryteriom w ogóle odpowiadają.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie ulega zaś wątpliwości, iż w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały kryteria te nie zostały wyraźnie określone, nie wynikają one także z umotywowania przyczyn dokonanego wyboru – gdzie po raz kolejny ogólnikowo wskazano, że wytypowani kandydaci są najlepsi w przeprowadzonej procedurze nominacyjnej, posiadają bowiem kwalifikacje merytoryczne oraz długoletnie doświadczenie zawodowe – których nie odmówiono przecież także pozostałym kandydatom, w tym skarżącym, wskazując wprost, iż posiadają oni wysokie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu apelacyjnego. W oparciu o treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie sposób zatem przyjąć, że w stosunku do wszystkich kandydatów zostały uwzględnione jednakowe okoliczności, rzutujące na ocenę predyspozycji każdego z nich do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach.

W uzasadnieniu powołanego wyroku stwierdzono, że niewskazanie konkretnych kryteriów i niewyjaśnienie sposobu ich zastosowania przy podejmowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa decyzji o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach uniemożliwia Sądowi Najwyższemu właściwą kontrolę zaskarżonej uchwały, zarówno w aspekcie dopełnienia przez Radę wymagania wszechstronnego rozważenia sprawy (art. 33 ust. 1 u.KRS), jak i z punktu widzenia poszanowania wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasad: ochrony zaufania obywatela do państwa, równego traktowania i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny w życiu politycznym, gospodarczym

i społecznym oraz jednakowych szans w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych.

II.4. W związku z cofnięciem zgłoszenia przez K. S., KRS uchwałą nr [...]5 z 11 marca 2020 r. umorzyła postępowanie wszczęte w sprawie z jej zgłoszenia.

II.5. Uchwałą nr [...]6 z 12 marca 2020 r. KRS nie przedstawiła Prezydentowi RP A. P. oraz A. S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach.

Odwołanie od powyższej uchwały wnieśli: A. P. oraz A. S..

II.6. Wyrokiem z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20, Sąd Najwyższy uwzględnił odwołania A. P. oraz A. S.. Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy wyjaśnił, że nie mógł oddalić wniesionych odwołań w sytuacji, w której zaskarżona uchwała zawiera niemal identyczne mankamenty co poprzednia uchwała uchylona już przez Sąd Najwyższy. Można nawet dojść do wniosku, że zaskarżona uchwała wykazuje te mankamenty w wyższym stopniu – jest jeszcze bardziej lakoniczna i zawiera niemożliwe do zaakceptowania stwierdzenia.

W ocenie Sądu Najwyższego zaskarżona uchwała w najmniejszym stopniu nie wyjaśnia, dlaczego kandydatury obojga skarżących nie zasługują na rekomendację Rady. Trudno uznać za konkretne i wyczerpujące uzasadnienie stwierdzenia o „niewypełnieniu kryteriów wyboru na odpowiednio wysokim poziomie”, o „nieznalezieniu elementów wyróżniających ich kandydatury w sposób znaczący” oraz o „niedostrzeżeniu szczególnych osiągnięć, które pozwalają na uznanie, że obecnie zasługują oni na objęcie urzędu sędziego sądu apelacyjnego”. Stwierdzenia te mogą posłużyć do zdezwuowania każdej, nawet obiektywnie zdecydowanie najlepszej, kandydatury odwołują się bowiem do kryteriów, co do których Rada w najmniejszym stopniu nie wyjaśniła, na czym miałyby polegać ich spełnienie. Posługiwanie się tymi albo podobnymi określeniami w uzasadnieniu uchwały Rady czyni całkowicie nieczytelnymi kryteria, którymi Rada

się faktycznie kierowała, co nie pozwala dokonać oceny, co do dopuszczalności tych kryteriów na gruncie art. 60 Konstytucji RP.

Zdaniem Sądu Najwyższego trafny w konsekwencji okazał się także zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 u.KRS przez brak wyjaśnienia istoty sprawy w uchwale Rady w zakresie, w jakim ponownie uznała ona kandydatury za niegodne rekomendowania. Nie można uznać, że Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła przy ocenie kandydatur stanowisko Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach oraz Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji Katowickiej, skoro w ogóle nie wyjaśniła, dlaczego uznała je za nietrafne. Trudno uznać sprawę za wyjaśnioną rzetelnie, jeżeli Rada posłużyła się ogólnymi frazesami stwierdzającymi, że opinie te „nie przesądziły” o uznaniu skarżących „za wystarczająco wyróżniających się uczestników postępowania”. Krajowa Rada Sądownictwa całkowicie zdeprecjonowała opinie samorządu sędziowskiego, a także zignorowała wykładnię prawa ustaloną w wyroku Sądu Najwyższego z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19, zgodnie z którą uchwała powinna wyraźnie wskazywać kryteria, jakie zdecydowały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie każdego ze skarżących na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach, a także konkretnie wyjaśnić, w jakim stopniu kandydatury skarżących owym kryteriom w ogóle odpowiadają.

II.7. W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący KRS wyznaczył zespół członków Rady (dalej: Zespół) i zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych, przekazanych Zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu 26 kwietnia 2021 r. Zespół, po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, omówił szczegółowo kandydatów, odbył naradę i uznał, że materiały nie są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Wobec powyższego Zespół jednogłośnie (3 głosy „za”) postanowił wystąpić do KRS o udzielenie zgody na wysłuchanie A. S..

Na posiedzeniu 18 listopada 2021 r. Zespół wysłuchał w trybie zdalnym A. S..

Na posiedzeniu 1 grudnia 2021 r. Zespół odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. W głosowaniu na A. P. oddano 3 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, a na A. S. - 3 głosy „przeciw”, przy braku głosów „za” i „wstrzymujących się”. W wyniku tego głosowania Zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie na trzy z dwunastu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach A. P. oraz nierekomendowaniu na te stanowiska A. S..

W uzasadnieniu stanowiska zespół wskazał, że za rekomendowaniem A. P. przemawiają w szczególności, ocenione łącznie, uzyskana ocena kwalifikacyjna oraz dotychczasowe doświadczenie orzecznicze, zaś przeciw rekomendacji A. S. przemawiają: postępowanie wyjaśniające toczące się przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym Sędziów Sądów Powszechnych, podjęta wobec kandydata decyzja Ministra Sprawiedliwości o odsunięciu od orzekania na miesiąc, a także wniosek Ministra Sprawiedliwości o zawieszenie kandydata.

Wskazano, że Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach zaopiniowało A. P., oddając 5 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” i przyznając 28 punktów poparcia, a A. S. - oddając 5 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” oraz przyznając 27 punktów poparcia. Z kolei Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Apelacji Katowickiej zaopiniowało kandydaturę A. P. – oddając 78 głosów „za”, 5 głosów „przeciw” i 3 głosy „wstrzymujące się”, a kandydaturę A. S. - oddając 66 głosów „za”, 12 głosów „przeciw” i 7 głosów „wstrzymujących się”.

Na posiedzeniu KRS 2 grudnia 2021 r. na A. P. oddano 6 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 9 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów; na A. S. oddano 3 głosy „za” i 8 głosów „przeciw”, przy 4 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), w rezultacie czego nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów.

W związku z tym, że żaden z kandydatów nie uzyskał bezwzględnej większości głosów, Rada przeprowadziła ponowne głosowanie, powołując się na § 12 ust. 3 pkt 1 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, stanowiącego załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 stycznia

2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2019 r., poz. 192 ze zm.).

Podczas ponownego głosowania na A. P. oddano 6 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 9 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów; na A. S. oddano 2 głosy „za” i 8 głosów „przeciw”, przy 5 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), w rezultacie czego nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów.

W związku z powyższym KRS podjęła uchwałę nr [...] z 2 grudnia 2021 r. w przedmiocie nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy z dwunastu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 323, A. P. oraz A. S..

II.8. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały przedstawiono życiorysy zawodowe obojga Kandydatów oraz wyniki ocen kwalifikacji, sporządzonych przez sędziów wizytatorów. Sylwetkę Skarżącego przedstawiono następująco:

A. S. urodził się w 1975 r. w K.. W 1999 r. ukończył wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] w K. z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. W latach 1999-2002 odbywał etatową aplikację sądową w okręgu Sądu Okręgowego w C.. W kwietniu 2002 r. złożył egzamin sędziowski z łączną oceną bardzo dobrą. Z dniem 12 lutego 2003 r. został mianowany asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w C.. Postanowieniem Prezydenta RP z 1 lutego 2007 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w C.. Orzekał w [...] Wydziale Karnym, którego w latach 2007-2013 był przewodniczącym. Od 15 września 2011 r. orzekał w Sądzie Okręgowym w G. w ramach stałej delegacji. Postanowieniem Prezydenta RP z 1 sierpnia 2013 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w C.. Czynności służbowe wykonuje w pionie karnym. Od 5 listopada 2015 r. do 31 stycznia 2018 r. pełnił funkcję Prezesa Sądu Okręgowego w C.. Z dniem 18 stycznia 2018 r. został powołany do pełnienia funkcji pełnomocnika sądowego do spraw wdrożeń systemów teleinformatycznych w sądach powszechnych dla Sądu Okręgowego

w C., którą pełnił do 31 sierpnia 2018 r. Od marca 2015 r. był wielokrotnie delegowany przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]. do orzekania w tym Sądzie, w ramach sesji jednodniowych. Powierzone obowiązki pełnił w pionie karnym. Systematycznie uczestniczył w szkoleniach zawodowych.

Ocenę kwalifikacji A. S. sporządziła B. B. – sędzia Sądu Apelacyjnego w Katowicach w stanie spoczynku, wizytator do spraw karnych stwierdzając, że opiniowany jest bardzo dobrze przygotowany do pełnienia obowiązków na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego i daje gwarancję wypełniania ich na najwyższym poziomie. Opiniująca wyróżniła dojrzałość zawodową kandydata, bardzo dobry poziom jego wiedzy prawniczej oraz umiejętność bardzo dobrej organizacji pracy, a także jego terminowość, staranność i rzetelność oraz wnikliwość przy wykonywaniu obowiązków służbowych.

Ocenę uzupełniającą kwalifikacji kandydata sporządziła ponownie sędzia B. B.. Wynika z niej, że należy podtrzymać wszystkie uprzednio przedstawione wnioski i oceny. Kandydat spełnia wszystkie wymagania konieczne do uzyskania stanowiska sędziego sądu apelacyjnego. Przemawia za tym jego doświadczenie zawodowe, w tym wielokrotne orzekanie w ramach delegacji w [...] Wydziale Karnym Sądu Apelacyjnego w Katowicach, a także bardzo dobra jakość orzecznictwa i umiejętność pracy w wydziale odwoławczym. Wskazano, że Skarżący jest osobą bardzo dobrze przygotowaną do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego. Nałożone na niego zadania wypełnia sumiennie, starannie i z zaangażowaniem. Wydawane przez niego rozstrzygnięcia redagowane są prawidłowo, a uzasadnienia reprezentują bardzo dobry poziom merytoryczny. Wyróżnia go także bardzo dobra znajomość prawa materialnego i procesowego oraz orzecznictwa i doktryny. Cechuje go również wysoki poziom kultury osobistej, koleżeńskość i odpowiedzialność oraz szerokie zainteresowania kulturalno-społeczne. Sędzia wizytator wskazała, że opiniowany w pełni zasługuje na objęcie funkcji sędziego sądu apelacyjnego.

Drugą uzupełniającą ocenę kwalifikacji sporządził M. C. – sędzia wizytator do spraw karnych Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który wskazał, że analiza wyników pracy kandydata świadczy o tym, iż – tak jak stwierdzono w poprzednich ocenach kwalifikacyjnych – jest on bardzo dobrze przygotowany do orzekania na

stanowisku sędziego sądu apelacyjnego. Opiniowany posiada zarówno stosowny zasób wiedzy merytorycznej, jak i odpowiednie doświadczenie zawodowe. Systematycznie podnosi swoją wiedzę i doskonali się zawodowo. Wydawane rozstrzygnięcia są wnikliwe, przemyślane, a redakcja orzeczeń - w pełni poprawna. Podczas orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach niezmiennie wykazywał się starannością, zaangażowaniem i odpowiedzialnością w pełnieniu służby, prezentując przy tym wysoki poziom kultury osobistej. Dotychczasowy dorobek zawodowy i doświadczenie życiowe w pełni uprawniają opiniowanego do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu apelacyjnego.

II.9. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Rada wskazała, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 64 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2020, poz. 2072 ze zm.), a ponadto stwierdziła, że dokonując oceny kandydatów kierowała się także kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów, opiniami przełożonych, a także uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

W dalszej części uzasadnienia, zatytułowanej „ocena kandydatów”, stwierdzono, że uczestnicy postępowania, pretendujący do objęcia stanowiska sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru. Powtórzono, że Rada przy podejmowaniu decyzji kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów, ogólną oceną ich kandydatur w kontekście powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego oraz uwzględniła poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach oraz Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji Katowickiej.

Ponadto wskazano, że po ponownym rozpoznaniu sprawy i analizie materiałów postępowania, w tym wyroku Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20, Rada uznała, iż kandydatury A. P. i A. S. nadal nie wypełniają kryteriów wyboru na odpowiednio wysokim poziomie. Zdaniem KRS, z uwagi na rangę i umiejscowienie sądu apelacyjnego w hierarchii sądownictwa, stanowisko sędziego sądu apelacyjnego stanowi nobilitację dla sędziów sądów powszechnych i jako takie – w ocenie KRS – nie przysługuje każdemu, kto się o nie ubiega. W

ocenie KRS kandydatury A. P. i A. S. spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru, w tym w zakresie długości wymaganego stażu pracy, stawiane osobom ubiegającym się o stanowisko sędziego sądu apelacyjnego, jednak KRS ponownie nie znalazła elementów wyróżniających te kandydatury w sposób argumentujący wybór na stanowiska objęte postępowaniem nominacyjnym. Według Rady doświadczenie zawodowe poparte uzyskanymi ocenami kwalifikacji nie przesądza, że uczestnicy zasługują na objęcie urzędu sędziego sądu apelacyjnego.

Wskazano też, że odnośnie kandydatury Skarżącego KRS podzieliła stanowisko Zespołu, który wskazał na postępowanie wyjaśniające, toczące się przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym Sędziów Sądów Powszechnych, podjętą wobec kandydata decyzję Ministra Sprawiedliwości o odsunięciu od orzekania na miesiąc oraz wniosek Ministra Sprawiedliwości o zawieszenie kandydata jako argumenty przemawiające przeciwko tej kandydaturze. Mając to na uwadze oraz kwestionowanie statusu sędziego osoby przedstawionej przez KRS w obecnym składzie Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie i następnie powołanego przez Prezydenta RP do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, Rada stwierdziła sprzeczność między poglądami A. S., wyrażanymi w wydawanych przez niego orzeczeniach, a uczestnictwem w niniejszym postępowaniu konkursowym.

W odniesieniu do poparcia środowiska sędziowskiego Rada wskazała, że poparcie to nie przesądza o uznaniu kandydatur A. P. i A. S. za wypełniające w adekwatnym stopniu wszystkie – oceniane łącznie – kryteria wyboru w niniejszym postępowaniu. Rada stwierdziła ponadto, że o nieprzedstawieniu obojga kandydatów Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego zdecydował całokształt przedstawionych wyżej okoliczności sprawy, dogłębnie przeanalizowanych przez Krajową Radę Sądownictwa.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy z odwołania od uchwały KRS w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisko sędziowskie wyznacza art. 44 ust. 3 u.KRS, zgodnie z którym

do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, za wyjątkiem art. 87¹ k.p.c. Dlatego też stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia i w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod uwagę tylko nieważność postępowania.

III.2. Według art. 44 ust. 1 u.KRS podstawą odwołania od uchwały KRS może być wyłącznie sprzeczność uchwały z prawem. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/12; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 173/13; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13, z 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). Sprawowana przez Sąd Najwyższy kontrola obejmuje natomiast ocenę czy KRS w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 października 2015 r., III KRS 50/15; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 9 maja 2019 r., I NO 35/19; z 10 października 2019 r., I NO 142/19; z 27 maja 2020 r., I NO 41/19). Wymaganie to wynika z obowiązku stosowania art. 60 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Ocena prawidłowości działania KRS sprowadza się w tym zakresie do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Nie chodzi tu zatem o ocenę kwalifikacji czy wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania, ale formalny aspekt dostępu do służby (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 41/19).

III.3. Stosownie do art. 37 ust. 1 u.KRS jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. W orzecznictwie przyjmuje się, że dokonując oceny poszczególnych kandydatów oraz wyboru tych, którzy zostaną przedstawieni

z wnioskiem o powołanie, Rada ma obowiązek kierować się oceną kwalifikacji kandydatów, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia. Katalog ten nie ma charakteru wyczerpującego, nie stanowi również hierarchii kryteriów, a Rada sama decyduje, które kryteria w danym postępowaniu nominacyjnym uzna za kluczowe. Do kompetencji Rady należy zarówno dobór kryteriów oceny, jak również znaczenie przywiązywanie do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów (wyroki Sądu Najwyższego: z 5 września 2013 r., III KRS 210/13; z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21). Jednakże kryteria mają być stosowane te same i tak samo wobec wszystkich kandydatów (wyrok Sądu Najwyższego z 23 marca 2022 r., I NKRS 67/21).

III.4. W orzecznictwie wskazuje się, że Rada ma znaczną swobodę oceny kandydatów ubiegających się o pełnienie urzędu na stanowiskach sędziowskich (wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21). Do kompetencji Sądu Najwyższego należy jednak ustalenie, czy przy dokonywaniu tej oceny Rada nie przekroczyła granic uznania (wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12; z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16; z 17 czerwca 2020 r., I NO 155/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 156/10; z 19 stycznia 2021 r., I NKRS 8/21; z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21; z 13 marca 2021 r., I NKRS 13/21; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21).

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał już, że Rada wskazane przez siebie kryteria winna zastosować, a nie pozorować ich stosowanie. Swoboda wyboru kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi RP nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (wyroki Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20; z 23 marca 2022 r., I NKRS 67/21).

III.5. Według art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej

dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. W orzecznictwie wskazuje się, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12, z 15 lutego 2019 r., I NO 14/19; z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19; z 2 lutego 2021 r., I NKRS 10/21; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

III.6. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów. Przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS), przy czym brak dokumentów, o których mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody do opracowania listy rekomendowanych kandydatów (art. 35 ust. 3 u.KRS).

Z kolei zgodnie z art. 42 ust. 1 u.KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Powołany przepis nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że ustawodawca nie przyzwala przez to Radzie na arbitralność.

III.7. Przechodząc – w świetle powyższego – do analizy podniesionych zarzutów zauważyć należy, że zaskarżona uchwała jest trzecią z kolei uchwałą KRS w tym samym postępowaniu nominacyjnym na dwanaście wolnych stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach. Po dwukrotnym uchyleniu przez Sąd Najwyższy zaskarżonych wcześniej uchwał, uchwała zaskarżona obecnie dotyczy dwojga Kandydatów na trzy wolne stanowiska sędziowskie.

W obu wyrokach uchylających poprzednie uchwały KRS dotyczące przedmiotowego konkursu (wyrok z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; wyrok z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20) Sąd Najwyższy stwierdził, że przyczyny nieprzedstawienia Skarżącego z wnioskiem o powołanie nie zostały należycie wyjaśnione w uzasadnieniu zaskarżonych uchwał. Sąd Najwyższy wskazywał, że Rada przedstawiając powody podjętych rozstrzygnięć posługiwała się sformułowaniami o charakterze ogólnikowym, nie pozwalającymi na poznanie motywów dokonanego wyboru.

Zaskarżona uchwała powiela naruszenia stwierdzone w uchwałach wcześniej uchylonych. Rada w uzasadnieniu stwierdza, że „nie znalazła elementów wyróżniających te kandydatury w sposób argumentujący wybór na stanowiska objęte niniejszym postępowaniem nominacyjnym. Dotychczasowe doświadczenie zawodowe, poparte uzyskanymi ocenami kwalifikacji, nie przesądza, że obecnie uczestnicy ci zasługują na objęcie urzędu sędziego sądu apelacyjnego”. Ogólnikowość tych stwierdzeń sprawia, że nie można ich uznać za wyjaśnienie motywów rozstrzygnięcia.

III.8. W pierwszej kolejności wskazać należy, że ponownie uzasadniony jest też zarzut naruszenia art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy podziela w pełni argumentację przedstawioną w tym zakresie w wyroku SN z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20. Związanie KRS wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy wynika z wyraźnego odesłania do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 44 ust. 3 u.KRS), ale też z konstytucyjnej zasady współdziałania organów państwa wywodzonej z art. 60 Konstytucji RP. Naruszenie tego przepisu Konstytucji RP także okazało się zasadne. Dwukrotnie Sąd Najwyższy wskazywał Radzie na czym polegało naruszenie prawa i dwukrotnie nie przełożyło się to na działanie Rady w sprawie.

W ocenie Sądu Najwyższego ponownie zasadne są też zarzuty naruszenia art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 u.KRS, niezależnie od tego, że w uzasadnieniu uchwały KRS wyraźnie i kilkakrotnie podkreśliła, że zastosowała te przepisy.

III.9. Skarżący zasadnie wskazuje, że sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej uchwały nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa poprzez niewyjaśnienie w należyty sposób motywów rozstrzygnięcia. Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony, że – jak wynika z orzecznictwa – obowiązek wyjaśnienia motywów uchwały występuje szczególnie w przypadku, gdy Rada nie zdecydowała się na rekomendowanie kandydata, pomimo że liczba kandydatów nie przekracza liczby wolnych etatów sędziowskich (wyroki Sądu Najwyższego: z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 156/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20; z 3 marca 2021 r., I NKRS 20/21; 11 marca 2014 r., III KRS 3/14). W orzecznictwie wskazuje się też, że Rada powinna należycie uzasadnić odstępianie od rekomendacji środowiska sędziowskiego (wyroki Sądu Najwyższego: z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; z 26 lutego 2015 r., III KRS 3/15).

Trafnie wskazuje też na wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia uchwały. Z jednej strony jako kryteria wyboru kandydatów wskazano doświadczenie życiowe, oceny kwalifikacji i poparcie środowiska sędziowskiego, z drugiej strony – pomimo, że w przypadku każdego z wymienionych kryteriów okoliczności dotyczące Skarżącego świadczyły wyłącznie na jego korzyść – nie został przedstawiony z wnioskiem o powołanie. Poza wymienionymi kryteriami oceny Rada wskazała jeszcze „ogólną ocenę kandydatur w kontekście powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego.” Kryterium to zostało sformułowane tak ogólnikowo, że wydaje się pozostawać bez znaczenia dla uzasadnienia zapadłego rozstrzygnięcia.

Na podstawie treści zaskarżonej uchwały nie sposób ustalić, dlaczego Rada podjęła rozstrzygnięcie o nieprzedstawieniu kandydatów, w tym Skarżącego. Słusznie wskazuje on więc na wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia uchwały, w której całokształt przedstawionych okoliczności zdaje się świadczyć na korzyść kandydatów, w tym Skarżącego, a rozstrzygnięcie Rady tym ustaleniom nie odpowiada.

Już w wyroku z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19, uchylającym częściowo uchwałę KRS Sąd Najwyższy wskazał, że lakoniczne i ogólnikowe sformułowania uzasadnienia uchwały KRS nie pozwalały ustalić nie tylko tego, jakie w istocie kryteria, wymienione w art. 35 ust. 2 u.KRS zdecydowały o nieprzedstawieniu

wniosku o powołanie Skarżących na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ale także w jakim stopniu kandydatury Skarżących owym kryteriom w ogóle odpowiadają. Sąd Najwyższy wskazał też, że niewskazanie konkretnych kryteriów i niewyjaśnienie sposobu ich zastosowania przy podejmowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa decyzji o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach uniemożliwia Sądowi Najwyższemu właściwą kontrolę zaskarżonej uchwały, zarówno w aspekcie dopełnienia przez Radę wymagania wszechstronnego rozważenia sprawy (art. 33 ust. 1 u.KRS), jak i z punktu widzenia poszanowania wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasad: ochrony zaufania obywatela do państwa, równego traktowania i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym oraz jednakowych szans w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych.

Z kolei w uzasadnieniu wyroku z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że nie mógł oddalić wniesionych odwołań w sytuacji, w której zaskarżona uchwała zawiera niemal identyczne mankamenty co poprzednia uchwała uchylona już przez Sąd Najwyższy. Dodał też, że „można nawet dojść do wniosku, że zaskarżona uchwała wykazuje te mankamenty w wyższym stopniu – jest jeszcze bardziej lakoniczna i zawiera niemożliwe do zaakceptowania stwierdzenia”. Tymczasem Rada całkowicie zdeprecjonowała opinie samorządu sędziowskiego, a także zignorowała wykładnię prawa ustaloną w wyroku Sądu Najwyższego z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19, zgodnie z którą uchwała powinna wyraźnie wskazywać kryteria, jakie zdecydowały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie każdego ze skarżących na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach, a także konkretnie wyjaśnić, w jakim stopniu kandydatury skarżących owym kryteriom w ogóle odpowiadają.

III.10. Procedura wyłonienia kandydatów na urząd sędziego jest wieloetapowa, co ma zapewnić realizację podstawowych praw dostępu do służby publicznej na obiektywnych zasadach. Wprowadzenie elementów oceny kandydatów przez

sędziów wizytatorów, opiniowanie przez samorząd sędziowski nie mogą być tylko „złem koniecznym”, które w żaden sposób nie jest brane pod uwagę przez KRS.

Ustrojodawca wyposażył KRS w wyłączne kompetencje do przedstawiania Prezydentowi RP kandydatów na urząd sędziego, ale swobodę Rady istotnie ograniczył. Rada nie może nie stosować ustawowych kryteriów. Deklarowanie stosowania ich w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie temu przeczy jest oczywistym naruszeniem prawa. Tym bardziej jest to jaskrawe, gdy Rada wskazuje kryteria, które wzięła pod uwagę, a następnie uchwaliła wbrew temu kryterium powołując się na „całokształt okoliczności”.

Sąd Najwyższy po raz trzeci bada zgodność z prawem uchwały KRS w sprawie zainicjowanej ogłoszeniem o dwunastu wolnych stanowiskach sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach opublikowanym w „Monitorze Polskim” 2018, nr 323. Mimo kolejnych dwóch wyroków (z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19 oraz z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20), w uzasadnieniu których wskazano na czym polegało naruszenie prawa, Rada po raz trzeci podjęła uchwałę o nieprzedstawieniu odwołujących się dwukrotnie kandydatów, w tym Skarżącego, a w treści uzasadnienia potwierdziła, że przyjęte przez Radę i wskazane kryteria dwoje kandydatów spełnia, a mimo to nie rekomenduje ich.

III.11. Rada twierdzi, że „ponownie nie znalazła elementów wyróżniających te kandydatury w sposób argumentujący wybór na stanowiska objęte postępowaniem nominacyjnym”. Tymczasem obowiązkiem Rady jest wskazanie, dlaczego w tym samym postępowaniu jedni kandydaci spełniający te same – wskazane przez Radę jako zastosowane kryteria – uzyskali rekomendację, a inni nie, chociaż z dokumentacji nie wynika w żadnym stopniu, aby Rada „znalazła” w jednym czy drugim przypadku „elementy wyróżniające”. Nie tylko za niezgodne z prawem, w tym z normami Konstytucji RP, ale po prostu za niezgodne z zasadami przyzwoitości należy uznać podnoszenie w okolicznościach sprawy argumentacji, że „z uwagi na rangę i umiejscowienie sądu apelacyjnego w hierarchii sądownictwa, stanowisko sędziego sądu apelacyjnego stanowi nobilitację dla sędziów sądów powszechnych i jako takie – w ocenie KRS – nie przysługuje każdemu, kto się o nie ubiega”.

To ustawodawca decyduje o tym, jaki należy mieć staż orzeczniczy, aby uczestniczyć w konkursie awansowym w sądownictwie powszechnym a nie KRS. Rolą KRS nie jest zmiana prawa, ale stosowanie go. Stosowanie polega zaś na rzetelnym przeprowadzeniu postępowania konkursowego. Nie jest rolą Sądu Najwyższego zastępować KRS. Sposób procedowania przed Radą określa ustawa, a doprecyzowuje sama Rada. Wskazanie więc przez Radę dodatkowych kryteriów – zgodnych z normami konstytucyjnymi i ustawowymi – wiąże ją. Związanie to nakłada na Radę obowiązek procedowania w sposób transparentny w zakresie zastosowania owych kryteriów. Wskazanie (nominowanie) nie może więc wynikać z widzimisię Rady, ale z transparentnie i rzetelnie przeprowadzonej procedury zastosowania ustawowych i wskazanych przez Radę kryteriów oceny.

III.12. Odnosząc się do „nowych okoliczności” podniesionych w uzasadnieniu przez Skarżącego, że na decyzję Rady wpłynęły: postępowanie wyjaśniające toczące się przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym Sędziów Sądów Powszechnych, podjęta wobec kandydata decyzja Ministra Sprawiedliwości o odsunięciu od orzekania na miesiąc oraz wniosek Ministra Sprawiedliwości o zawieszenie kandydata, zauważyć należy, że 1) okoliczności te nie zostały w uzasadnieniu uchwały szerzej przedstawione; 2) z uzasadnienia uchwały nie wynika w szczególności, jakie okoliczności spowodowały podjęcie powyższych działań przez Rzecznika Dyscyplinarnego i Ministra Sprawiedliwości; 3) wskazane postępowanie w momencie podejmowania uchwały nie zostało prawomocnie zakończone, zaś Minister Sprawiedliwości w trakcie procedowania przed Radą nie skorzystał z uprawnienia do przedstawienia opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS. W tej sytuacji Rada nie dysponuje ostatecznym potwierdzeniem zarzutów stawianych skarżącemu, co nie pozwala brać ich pod uwagę. Uznanie, że samo wszczęcie procedury stanowi wystarczającą podstawę dla przypisania kandydatowi określonych negatywnych kwalifikacji, tworzyłoby możliwość nadużywania postępowania wyjaśniającego do osiągania pozaprawnych celów na gruncie postępowania kwalifikacyjnego przed Radą.

III. 13. Nawiązując do podniesionego przez Skarżącego zarzutu dotyczącego ukształtowania sędziowskiej części KRS, nie można nie dostrzec, że zgłaszając swój udział w konkursie prowadzonym przez KRS Skarżący godzi się na przedstawienie Go Prezydentowi RP w celu powołania na urząd sędziego sądu apelacyjnego.

Przedstawiona okoliczność skłaniać może do stawiania pytań o konsekwencję Skarżącego, który operuje argumentacją podważającą wykonywanie swoich kompetencji przez Radę a jednocześnie ubiega się o przedstawienie przez tężę do powołania Prezydentowi RP. Tym niemniej, KRS działa w ramach wynikających z art. 7 Konstytucji RP i nie może się kierować względami innymi niż te, które mają swoje umocowanie w prawie. Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa nie dają jej możliwości kierowania się ocenami formułowanymi w oparciu tego typu okoliczności.

Skarżący – dostrzegając złożoność sytuacji prawnej – wziął udział w postępowaniu awansowym przed Krajową Radą Sądownictwa, gdyż innej procedury i innego organu nominującego do powołania na urząd sędziowski i awansowania w strukturze sądownictwa nie ma. Słusznie oczekuje więc, że procedowanie będzie w pełni transparentne i zgodne z prawem. Wskazywane wątpliwości co do umocowania i funkcjonowania KRS nie mogły być na tyle istotne, aby skłoniły Skarżącego do zaniechania udziału w konkursie, gdyż założyć należy, że w interesie Skarżącego jest prawnie skuteczne uzyskanie awansu na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego.

III.14. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[as]

ał